

nam quoniam eas homines non uenantur, idcirco plurimae abundant. nam in regione fugere illa uidebis, quibus insidiantur. Non enim hominibus solum, uerum etiam brutes, ut se salua uelint, innatū est. Syria maritima quæ dā ciuitas est nomine Ascalon, quō tunc applicuit, quādō oratus atq; sacrificatus Hierolymæ ad patrum templū missus fui. eō cum applicuisse, magnam columbarum multitudinē uidēs admirabar, interrogantq; mīhi quā ob rem ex aues omnia pene loca illi occupassent, respōsum fuit, lege apud eos columbarū usum esse prohibitum. Apud Aegyptos autem mirabilius quiddam considerauit, Crocodilus enim omnium belluarū atrocissimum, in sacratissimo natus & enutritus Nilo, quām sub aquis uiuat, utilitas tamen sue nō est ignarus. Magna enim copia apud eos crocodiliorū inuenitur, qui animal id tanquam sacram uenerantur. Minime autem reperit apud eos potest, qui cum uenetur. & nauigantes hic quidē nec digito aquam fluuij tangere audent, crocodilis statim insultantibus. Ibi uero timidores etiam homines, uel ludo in Nilu natantes & profluit. Barbaras regiones fecunditate agrorū excellere uidemus, ubi magno ingenio homines raro nascentur. Sic alimentis quidem abundant, hominibus autem, quorū gratia diuinis aliamenta producuntur, carere uidentur. At contra accusanda Grecia est, quia si ne semine atq; cultu nihil producit, sed sola homines generat, uero celestes atq; diuinos, natura ad omnem scientiam natos cuius causa est subtilitas aeris. Non enim temerē dixit Heraclitus: Aer siccior, anima prudentior atque nascitur in melior, cuius signum, quod ieiunates atq; uigilantes prudentiores illis sunt, geniosi homines.

In seco aere, nascitur in melior, cuius signum, quod ieiunates atq; uigilantes prudentiores illis sunt, geniosi homines.

7 Verum in Barbaris regionibus propter maiorū alimentoū copiam, aptorumq; robur, non iolū animalia plura maioraq; uerum etiam arbores maximē nasci solent. Non est autem culpa naturæ, si tam marinis quam terrestribus animalibus cruditer uescimur. Non enim ad huiuscmodi uoluptates natura, sed crudelitas nos atq; intemperantia incitat. Ad mundi enim totius consummationē necessaria erat, ubiq; varia nauci animalium genera. Non fuit autem necessarium, ut homo qui sapientia decore ornatur, ab humanitate in feritatem cōuersus, cæde animalium uoluptatem sibi pararet. Vnde ad huc usq; tempora quicunq; continentia gerunt, ab huiusmodi abstinenti carnibus, suauissimo cibo herbarum fructuq; utentes. Qui uero cænūm usum natura concedi arbitrantur, magistris & legibus, quibus cura modestia est, ab esu immoderato prohibentur. Rose autem & crocus, uarij flores atq; aromata, non uoluntatis gratia, sed bona ualeutudinis producta sunt. Nam & odore ipso iuā interdum, & in compositione medicinarum (magnas enim uires habent) à medicis adhibentur. Multa enim singula nihil prouunt: coniunctio uero, quemadmodum maris atq; feminæ coniunctio ad procreationem, sic uires suas ostendunt. His ceterisq; huiusmodi nisi contentiosissimas, concedas oportet, diuina uniuersum hunc mundum prouidentia gubernari. Hac à Philone compendiosius sumpli, tum ut ostendam quales Hebrei etiam iuiores iuros habuerunt, tum ut pia deo sententia ludorum apparent.

Scholia in Cap. V.

Neotericorum Hebreorum Theologia, quāti facienda sit, ostēdit in hoc capite Eusebius, Philo nem doctissimum uirum, de uniuersi origine, & de Prudentia, aduersus Peripateicos, qui mundum eternum fingebant, & Epicureos, qui prouidentiam Dei in dubium uocabant, grauissimè differentem, introducens. In assertione Prudentie diuina, respondet ad hanc oblicationem: Si non eſtu & foruito omnia fiunt, sed iuxta prouidentiam diuina uerum & ductum, unde tanta est confusio in rebus humanis, & qui sit quod plerumq; malis bene est, & bonis male? Hanc querelam de confusione

ue & perturbatione humanarum rerū, de succubis Tyrannorum & aliorum improborum, de calamitatibus quibus laborant interdum boni. Philo operose & recēdē refutat, ac negat Malos idē felices censendos, quia caducis bonis sint instruti, cum sint reuera miseri & malis magnis & periculis obnoxii, scit docent historię de Tyrannis. Bonos etiam propterea quod uel iniurias aliorum sunt expofiti, uel destituent copias earum rerum, quas tanquam bonas uulgus ignobile appetit & magnificat, milites & abiectos esse pernegat, ac disputationem conciliens inquit: ixevōs μὲν ἡρῷος τὸ περὶ οὐρανού μὲν τινα τὴν φωνὴν ἐνθαμοῦται, ὃς δημας, λελεκται, δίδυ μελισα της ιστορίας τὸν πρόνοσαν. In hac doctrinā disputatione multa de Tyrannis & eorum periculis & iniuriis, de rerum natura, de historia animalium Philo exponit, ut ostendat non temere conflixisse res ex domis, ut Democritus uisum est, sed Deum res omnes bonas creasse & pro suo arbitrio uniuersus moderari & administrare. Ceterum quod nam sit Sp̄ritus sancti iudicium de succubis improborum, & erramus bonorum, uidere est, Psal. 37. Ne commouere proprie malorum, neque zela ueris facientes iniquitatem. Quoniam tanquam herba uelociet excedentur, & sicut olis germinis incident. Spera in tehouah, & sic bonum inhabita terram & pacem ueritatem. Et oblectare in tehouah, & dabit tibi petitiones cordis tui. Deuolu super tehouah uianitiam, & confide in eo & ipse facit.

1 Eodem profecto modo.] In Greco est. Eodem modo eum qui in ijs locis habitat, ubi cedes fames & alterius fai gentes sunt, neceſſe est mutare honores etiam horum. Nam Polycratii obserua que perpetravit, dux quidem adiuit, peior illa quidem uite infelicitas, addit quidam magno rege punitus est & crucifixus, oraculum implens, noui amissi me; cū sibi non multo ante uidetur, à Sole ungi, & à luce Luari.

2 Deinde recēdē.] Deinde, o bone, ne putes uile esse, Tyrannidem. Nec enim punitio utilis est, sed penas dare bonis aut melius est aut non necesse. Ob quam cauam in omnibus recē scriptis legibus comprehenditur. Qui autem scriperunt, ab omnibus laudantur. Quod enim in populo Tyrannum, id in lege pena est.

3 Deus ueritatis.] Deus, tanquam fluctum torrentis, illuitem malitiae deriuare cupiens, ut purget genus nostrum, robur & potentiam dat illis qui natura imperiosi sunt. Nam sine crudeli anima non purgatur malitia.

4 Factum.] Factum. Quid autem id est Umbra à pedibus excidentes, nostra experientia horas defigantes.

5 Afferre.] Quod & Pindarus significauit, cum eclipsi facta esset, per ea quæ anteā dicta sunt.

6 Proficiunt.] Regio autem cyclopum, quoniam gens ipsorum filio fabulosi est, sine ratione & agricultis fructus bonus non nascitur, quemadmodum nec ex nibilo quicquam generatur. Grecia quia dem non est contemnda, tanquam aspera & steriles, nam & ipsa ferili est.

7 Verum in Barbaris.] Ideo & in barbaris regionibus germina quidem propter fertilitatem & trunci maximi sunt, & animalium brutorum plurima secundissima, mens autem nunquam aut ratiō gignit. Quod in aere ipsorum, ex terra & aqua continuo & perpetui halius eleuati superant.

ARGUMENTVM IN LIBRVM NONVM
Eusebij de Preparatione Euangelica.

ERḠIT in disputatione instituta noster Eusebius, ac recē factum à nostris quod commentis Ethnicis repudiatis, amplexi sunt Hebreorum uerē sacras scripturas, ex his omnibus colligit. Primum, quia hæ à multis magnis nominis Philosphoris, magno etiam confessu, tanquam falacriæ & mysterijs referre, commendata finit, ut non sit, neotericorum Gentilium, eas contemnunt, calamitatis attendunt. Deinde, quia bonos & uirtutis integratissimū suos faciunt, sicut uide et in historia Eusebiorum. Partenit bona doctrina, bonos fructus in discipientib; & docentib;. Postremo, quia sit, in narrationibus quibusdam, hebreorum & aliorum quorundam Grecorum Historiographorū, mirabilis confensus, qui argumento est, uera esse, quæ memorie mandauerunt Hebrei veteres.

Qgōd etiam exteriōrē iudeorū gentē admirati sunt. Cap. 1.

NVNC autem testimonia etiam exteriōrum de ipsis diligenter citabimus. Illustriſimi enim etiam Graecorum, non impēnd omnino, Iudaicæ philosophiæ, alij uitam eorum scriptis suis ap probasse uidentur: alij theologiam, quantum potuere, secud sunt. Sic enim dices non temerē sed absoluē, exquisitacj ratione Iudaicam philosophiam, gentium nugis, præpositam à nobis fuisse. Primum igitur ea ponam, qua de vita Iudaicorum præclarissimi Graecorum suis, testantur. Theophrastum igitur audias, cuius nonnullos textus Porphyrius in his libris posuit, quos de abstinentia à carnibus conscripsit, his verbis: Iudei ad hanc usq; tempora: (Theophrastus ait) animalia quomodo sacrificat: ut si quis nos ad imitationē illorū hortaretur, audire nō patremur. Nō enim comedunt ex sacrificatis, sed mel atq; vīnum noctū infundunt, holocausta facientes: nihilq; inde relinquentes, ut nec ille qui omnia perficit, rē tam prauam inspicere posuit, quod faciunt interim ieiunantes: ac quoniam philosophi natura sunt de Deo inter se colloquentes, noctū autem stellas a spicētes, orationibus Deum invocant. Primi enim isti omnium hominum, & bruta, & le iſpos offerre cōperunt, nec satis non cupiditate id facientes. Et in quanto eiusdem negotijs, hæc à se ipso scribit Porphyrius: Eſſe illū dæi genere sunt, hi alter alterum magis diligunt quam ceteri homines faciunt: & uoluptatem omnem quasi uitiosam aspernant: continentiam & integratam animi ab omni perturbatione remotam, præcipuum purantes uirtutem. Vxores non dicunt, alienos autem liberos teneros adhuc, & ad omnem aptos doctrinam adoptantes, pro suis educare, ac moribus suis stabiliter solent. Quod faciūt nō quia matrimonii abominentur, sed quia mulierum mores cauendos putant. Diuitias omnes adeo spernunt, ut mirabilis quædam in eis communitas sit. Nullus eorum prater ceteros aliquid possidet, omnia eis communia sunt. Nemo alio dicitur aut pauperior. Vna omnibus quasi fratribus facultas est. Vngi oleo non patiuntur: quod si quis forte oleo tactus fuerit, diligenter qualis à magna macula corpus illi abstergitur: non enim molles, sed aridae duri esse corpore cupiunt. alba semper induuntur, electione communi quæstores & gubernatores sibi creant, & in diuina in omnibus res sunt. Non habitant urbem unam, sed hinc illo faciliter migrant, semperq; ad sequentes hæresim suam proficiuntur: à quibus ita suscipiuntur, ut unā eos semper uixisse diceres: unde fit, ut proficentes nihil impensa secum ferant. Vestem & calceos antequam omnino tempore dirumpantur, non mutant, nec emunt aliquid, nec uendunt: sed cōmūtatione rerum utuntur, cum egeant. Nam inter eos communia quæcunque uolunt etiam nihil afferentes. Erga Deum maxima pietate utuntur. Nam antequam sol oriatur, nihil eis profanū dicitur, sed patria oratione utuntur, qua solem ortis precantur, deinde à præfectis singuli ad artes operacj suamittuntur: & posteaquam horis quinque laborauerint, ad unum rursus locum congregantur: & aqua frigida perloti, in domum ueniunt, quō nemini nisi eiusdem lecte introire licet. Ita mundi quasi in templum ad cenaculum uenient, ubi magna tranquillitate sedentibus ordine omnibus panis oppnitur, & ferculum unum unicuique. Primus autem omnium sacerdos, facta oratione, comedere incipit, nefascj omnino purant ante orationem quicquam gustare. Cumq; pranzi fuerint, multo diligentius orant. Ita & incipientes & definentes, laudes Dei diligenter concinunt. Post hæc uestibus quibus prandentes quasi factis utuntur depositis, ad opera rursus exēunt.

exeunt: nocturnoq; reuersi crepusculo, similiter coenant, hospitibus etiam confidentibus, si qui forte affuerint. Clamor aut tumultus nunquam apud eos auditur, sed ordine ita colloquuntur, ut tanto eos inter se uti ordine atq; silentio mirabile uidetur, cuius causa, perpetua continentia est. Cibis & potus uita necessitate mensuratur. Qui in eam sectam ueniunt, non statim, sed posteaquam foris anno integrō eiusdem moribus uixerint, tunc suscipiuntur: non tamē omnino, sed propinquius quidem accedunt. Vna uero cum illis uitere non licet, nisi duobus alijs annis patientia signa dederint. & antequam comites cum eis uelcantur, à iureirando confirmant, prīmo pios se erga deos futuros, deinde iustitia ita fore cultores, ut nec sponte, nec imperio aliqui hominī sint nocturi, oīoq; semper intus sibi futuros: putaturosq; semper ipsos lædi, si iusto uideant iniuriam fieri: fidèles fore omnibus, ac maxime principibus. non enim absq; Dei uoluntate principatū alij commendari. Ad hæc si ipsi præsent, nunquam se quicquam facturos, unde maculari prefectura uideretur, nec ueste aut ornatu quadam meliore quam subditū se uiurum: uenientis fore amicos, & mendaces accusatores: manus à furto, animus ab iniusto lucro procul retenturos: nec occulaturos aliquid socijs, nec eorum secreta alijs se dicturos, etiam si mortis periculum imminaret: postremō nulli alter hereteos dogmata tradituros, quād sic uti ipsi accepissent, procul se futuros à latrocino, conseruaturosq; secta libros diligenter, & nunciorum nomina. Hæceruatuos se omnia iurant. Qui autem non seruant diligenter, illico expelluntur. & omnes serē cum ad aliam dietam ac uitam ueniunt, moriuntur. Sed multis ipsi rursus miserantes recipiunt, cum putauerint: nō minores iam ipsos penas dedisse, quād delicia eorum postulabant. Tanta uero tenuitate, paucitateq; utuntur rerum, utraro plus quam semel in septem diebus alii purgatione indigeant. Quia quidem ex continentia in tantam pertinentiam patientiam, animiq; robur, ut nec ecclœ, nec igne, nec alio quæstionum genere impelli possint, ut aut verbis legislatoreū uisperent, aut illicitem quicquam comedat, quod maximē in bello, quod sibi à Romanis illatum fuit ostenderunt, nulla enim adulatio ad torquentes unquam sunt usi, nullas lacrymas torti emiserūt: sed auferunt doloribus rideant, & eis illudentes à quibus torquebantur, sic expirabant iucundissime, ut ad patrum redire uiderentur. Firma enim hac opinio apud eos est, corpora quidem morti esse subiecta, animas uero Opinio de tanquam immortales semper uiuere: cumq; a subtilissimo æthere dimittantur, naturali quodam delato si impetu corporibus coniungi: cum uero à uinculis corporum, quasi à longa seruitute liberati sint, tunc summo cum gaudio altiora petere. Quia quidem uita & pietate facili fit, ut multi apud eos futura præuideant, præcipue qui à sacris uoluminibus & uaria carnis castigatione, & prophetarum dictis exercentur. Hæc Porphyrius de pietate ac philoſophia Eſſe orum testatus est.

Scholia in librum nonum Cap. 1.

In hoc libro ostendit Euſebius, non esse uito uerendum Christianis quod iudeorū scripta & oracula ampliæ sunt, quæ à prestatissimiſi Philosophis magnificis elogis tam oīo celebrata sunt. Primum autem introduxit in hoc capite Theophrastum, singulari iudicio philoſophum, qui iudeorū sacra ceremoniaſi ſacrificia & colloquia de Deo admodum pia deſcripsit. Deinde ex Porphyrii libro qdā nō eis uero, ſubiecta deſcriptionem Eſſe orum, quorum uita, mores, religio, exercitia & uirtutes Ethnici & iudei alijs magnificerunt, quod carni iuſticia carnis non posset non uehementer placere.

1. Theophrastum. Et sanc accipe Theophrastum & lege in illis que Porphyrio ſcripsit de abstinentia ab animalibus, que ſic ſehabent. Eſſi cur Syri iudei proper primum ſacrificium adhuc, inquit Theophrastus, animalia ſacrificant?

2 Iurérando.] Insurandum prestant terrible.
3 Non minores.] Sufficientem penam illos dedisse existimantes suorum peccatorum, per tormenta quibus ferè commortui essent. Sarculi autem tradunt fatus seclatoribus. Nam & alioqui ipsi non fedent, nisi fossam fodent pedis profunditate, tegentes uelutinis, ne oculos dei contaminent.

Hecatæus de eodem Cap. II.

Hecatæus autem Abderita uir, & uerbo & re philosophus historiam de Iudeis conscripsit à qua nonnulla sumere, non erit alienum. Multa, inquit, castella oppidaq; Iudeis sunt, una uero urbs munitissima, quinquaginta penitus stadiorum habens circuitum, plures quam centum, & uiginti milia homines habitant, que vocatur Hierosolyma in medio cuius èdes lapidea est, quinque iugera longitudinis, latitudinis cubitorum cùm, cui portæ duplices sunt. In eo a qua quadrata est integris lapidibus, ac ornatis composta, cuius singula latera uiginti, altitudo autem duodecim est cubitorum. Apud quam domus magna est, ubi altare atque candelabrum, utraque aurea sunt, ponderum talentorum duum, ubi lux nocte atque die inextinguibilis ardet. Nullum ibi simulacrum est, nulla omnino imago, nec planta, neclusus, aut aliiquid huiusmodi, ubi nocte ac die sacerdotes castè uerantur, nonquam in templo uitium bibentes. Deinde cum rege quoq; Alexandro nonnullos ait Iudeorum militasse, & successoribus eius fideles fuisse, sc̄i cum uno eorum sermonem habuisse, his uerbis narrat. Cum ad mare rubrum proficeret, inter alios equites Iudeus quidam nomine Molomamus me sequebatur, homo quem omnes tam Graci quam Barbari, qui eum cognoverunt, et animi maximi & robusti corporis prædicabant. Erat autem etiam arcu peritisimus. Is cū augur quidam omnes nos stare uisilset, interro gauit, quare fixi staremus: augur cū auem ostendente, atque dicente, cōducere ita stare quoque quo auis tenderet, perspexisset: ut si ad anteriora uolaret, cōputum iter perageret: sin autem posteriora uolaret, revertentur: silens arcu tracto, auem percussit ac interficit. Tunc augur & nonnulli alii ualde commoti, ei maledicabant. Ipse uero quis est, inquit, fur? O homines! quomodo enim auis ista, quæ nihil de sagitta præuiderat, ueritatem quid de tinere nostro poterat nobis prædicere, quæ si futura præcisset, nunquam huic uenisset, ne à Molomamo Iudeo interficeretur. Hæc ex Hecatæo sumpta modo sufficientia.

Scholia in Caput II.

Hecatæus libro de Iudeis rebus scripti, in quo uerba Hierosolymam, ritus Iudeorum, sacrificia, Templum, contemptum augiorum, & alia descripsit, & non esse quicquam in Iudea religione cuiquam aspernandum docet. Quo consilio eiusmodi testimonia historiorum & Philosophorum adducit Eusebius, suprà indicauit.

1 O homines.] Quid insanis o miser! Deinde auem accipiens in manus, quomodo auis ista inquit &c.

Clearchus de eodem. Cap. III.

Clearchus autem Peripateticus in primo libro de Somno Aristotelii attribuens, uerba hac de Iudeis scribit: Multa, inquit Aristoteles, possent de ipso dici, sed pauca modò referenda sunt. quamvis non ignoro multos somnia fingere me putaturos. Tunc Hyperochides, Idecirco quia mirabilia dicturus es, inquit, audire magis gliscimus. Tunc Aristoteles. Ergo, inquit, ut rhetorici solent, de genere ipsius primùm, si placet, dicamus. Ita prorsus placet Hyperochides, inquit. Ille igitur subiunxit Aristoteles, Iudeus erat ex Calesyria, qui sunt Calani ex India: Iudei autem à loco: quem habitant, appellari sunt. Vrbs eorum aspernito quodam nomine Hierusalem nuncupatur. Hic ab altioribus Asia locis ad maritimæ ciuitates descendens, & lingua

Linguis & animo Graecus fuit. Cūque accidisset, ut eo tempore nos quoq; in maritimis Asia locis uerfaremur, philosophie amore ad nos sponte uenit: quimodo plura nobis attulit, quam accepit. Hæc Clearchus. Clemens autem noster Numam Romanorum regem Pythagoricu fuisse assertit, & Mosaica nixum doctrinam legem dedisse Romanis, nullam imaginem Deo attribuere, unde annis centum atq; septuaginta ab urbe condita, nullam imaginem factam, nec pictam in templis Romanorum respici potuisse. Ita Numa occulte significauit, nullo modo, nisi mēte ad similitudinem Dei hominem peruenire posse. Megasthenes autem, qui cum Seleuco Nicano ore uixit, uir historiæ peritisimus, in tertio Iudeicarum rerum hæc dicit: Omnia quæ de natura præfici Graeci scripserunt, alij etiam ante ipsos scripserunt. Nam & Brachmani apud Indos, qui & Iudei vocantur, multo prius philosophati sunt. Aristobulus etiam in primo apud Philometora his uerbis utitur: Legē nostram in multis Plato secutus est. Aperte namq; in multis diligenter examinasse singula uidetur. Mosaica enim uolumina ante Alexandrum, et ante Persarum imperium traducta fuerāt, unde plurima sicut & Pythagoras philosophus ille accepit. Numenius autem Pythagoricus aperte scribit, nihil aliud est: Platonem, quam Mosem Attica lingua loquentem. Et in primo uolumine de Bono: Plato, inquit, atque Pythagoras, quæ Brachmanes magi, Aegypti, Iudei, & inuenierunt, ea Graeci ipsi expoluerunt. Et in tertio Moysi meminit his uerbis: lannæ & lambæ Aegypti erant. uiri magici atibus adeo præpotentes, ut Museus Iudeorum duci uero Deo coniunctissimo, soli refistere posse a cunctis Aegyptiis iudicari sint. Multas enim calamitates, quas Museus Aegypto intulit, solvere uisi sunt. His uerbis: Numenius & miraculis à Mose faciis, & quod Deo coniunctissimum esset Moses, attestatur. Sed Iudea ex genti & Chœrylos etiam poeta præficus meminit, & multos eorum cum Xerxe in Graciā militasse affirmat. Porphyrius autem in primo de Philosophia responsorum, Apollinē ipsum inducit de Iudeis hoc oraculum edidisse: Attendere, inquit, oportet, quoniam omni diuina repleta sapientia est oraculum Apollini, quod dicturus sum:

Dura uia illa nimis, aratis clausaq; portis,

Quæ uitam nobis aperit, donatq; beatam.

Nec uero uerbis facil' enarrari illis

Exponiç queat, illò quo semita ducit.

Quam primi ante omnes cooperant tradere pulchras.

Qui Nil sparat lymphas. Phoenicibus inde

Proximaj assyrijs ea cura: sed inclita longe

Gens Hebreæ illam nouit, notamq; recepit.

Etsubicit exponentis: Ita uitam ad Deum à Barbaris inuentam fuisse, didicimus ab Aegyptiis scilicet atq; Chaldaeis, iñ enim Assyrii sunt, & maximè à Iudeis. Idem Apollo etiam quodam oraculo apertissime demonstrat his uerbis: Chaldaeis quæ uera esset sapientia tantum,

Hebreisq; ipsis concellum agnoscere pura

Aeternum qui mente colunt regemq; Deumq;

Sed de Iudeorum pietate atq; philosophia hactenus dictum est:

Scholia in Cap. III.

Clearchi, Megasthenis, Aristoboli, Numenij & aliorum de Iudeis eorumq; religione & institutis narrationes & iudicia, in hoc capite Eusebius recenset, ut sapientissimi, qui busdam uiris apud Graecos probata fuisse, offendat. Quod de Platone dixit Numenius, τι γαρ θάλαττων, ο ποτεστέρων, quæ sit uerum, optimè nouerunt Theologi, qui Paulo interprete uisi sunt, in Mosi scriptorum scrutatione. Tum denam id uerum esse illi credent, cum

Numentio autem alio aliquo Platonicō philosopho, locum commonitorante in Platonis scriptis, Christus semen mulieris & benedictionis auctorem aetem Iehouah, repererint. Sed quis vel unum talem locum, in iſius Attici Mōsis dialogis communib[us] habuit? Nemo certe. Porro narratio de Iame & Iambre illustrari erit, si cum historia Mosaica, & uerbis Pauli Apostoli 2. Tim. 3. conferantur.

Clemens. Huius autem meminiūt & noster Clemens in primo Stromate, ubi ait Clearchus aetem Peripateticus, nouissime ait Iudeum, qui cum Aristotele fuerit. Et post alia inquit, Numa Rex Ro. Pythagoreus fuit &c.

2. Versus Charili.

Post hos abijt ut genus admirandum uideret?

Lingua Phoeniciam ex ore mutientes

Habitarunt autem in Solymis montibus, iuxta latum stagnum

Horridi caputibus, circumtonsi sed superne

Equorum excoriatā capita ferabant, durata sumo.

Apollinis uersus.

Vnus undique est circulus mundi, sed cum septem

Zonis circumfertur in sydereos meatus

Quos Chaldei & insignes Hebrei.

Celestes nominarunt, in sepium cursum repere.

Quod multi conueniunt etiam alieni de ueritate
histrii. Cap. IIII,

De historia uero Hebraica & ueritate dicēdi conscripta, quam multo
ueniant, modo considererimus. Cum igitur Moses diluvium diluvius
illatum conscribat, a quo Noe cum suis arcā lignea euafit: Berodus Chaldaeus, Hieronymus Aegyptius, & Nicolaus Damascenus historici eadē dicit, ut & Iosephus in primo Antiquitatis Iudaicæ scribit, meminerunt. Scribentem Nicolaus in nonagesimo sexto libro, super Niniada magnum monitum est
se in Armenia, Barin appellatū, quō multis temporibus diluvii configuisse,
ac nonnullos arcā uectos in cacumina montis applicuisse, lignāq[ue] arcā illis
us longo temporis spacio postea perdurasse, unde bituminis ablato, ad ex-
piationes, ut Berodus ait, homines uti solent. Hac Iosephus. 3. Ego autem ab
3. Abydeno historico nonnulla tibi transcribam: Sisithrus, inquit, principalius
deinde accepit, cui Saturnus magnū uim aquarum futuram significauit.
Quare saluare se cupiens, ad Armeniā nauigio configubet, sed aqua ipsum
in uia oppresserunt. Tertiō autem die, postquam aqua celerat, aues emisit,
ut per eas sciret ubi terra extaret, quē cum omnia pelagi facie tegerentur,
ad Sisithrum & nullib[us] enim confundere poterant reuerſa sunt. Post aliquot
dies similiter factum fuit. Tertiō emissa, reuersa ad eum fuerunt limo pe-
des referentes, & tunc dij ab hominibus Sisithrum rapuerunt. Naus autem
adhuc inuenitur in Armenia, cuius ligna medium hominibus aduerlus
multos mirabiliter morbos afferunt. Rursus cum primos homines Moses
longis temporibus uixisse afferat, huius rei testes Græcorum historicos lo-
sophus citauit: Nullus, inquit, breuitatem uita nostra considerans, falso sci-
bi opinetur, tam magno annorum numero priscos uixisse. Illi enim Deo
amicis, & ab ipso immediatis producunt, & integrō uite alimento, quod
longior tempore poterat permanere, non iniuria longioribus temporum
spaciis uiuebant. Prætereā etiam uirtutis gratia, & utres posterius peruti-
les, Astrologiam, Geometriam & inuenient, longa sibi diuinitus uita largi-
ta fuit: quæ inuenire non posuerint, nisi saltē sexcentis solaribus annis, quib[us]
magnum annū reuoluit, uixissent, cuius rei testes sunt omnes simul
Graci ac Barbari, qui de antiquitate diligenter conscripserunt. Nam &
Manethus qui Aegyptiorum, & Berodus qui Chaldeorum historiam collegit,
Molus Heistaeus, Hieronymus Aegyptius, & qui Phœnicum historiam tra-
diderunt

diderunt, & ad hos Hesiodus, Hecataeus, Elanius, Acuslaus, Ephorus, ac
deniq[ue] Nicolaus consona nostris dicentes, mille annos priscos illos uixisse
affirmant. H[oc] Iosephus. De turris ædificatione scripsit Moles, & ab una lingua
in multis tunc hominum genū confusum fuisse afferit. & Abydenus
his uerbis illi attestatur: Primos homines ferunt ē terra natos, robore atque
magnitude confitos, dijs spreuis turrim eo in loco, ubi nunc Babylon est,
ad Solem uique tollere contendisse, cumq[ue] iam ferē ad celum ædificando
perueniēt, om̄ ueterum Dijs affuisse, qua super eos diruta turris cecidit:
cumq[ue] ad eū uique tempora unius lingua fuissent, multis in linguas diuisi-
tos bellum inter Saturnum & Titanum tune incepit: locumq[ue] in
Babylon nomen habuisse propter confusione linguarum, quam He-
brei Babel uocant. De turri autem & confusione linguarum etiam Sibilla
meminit, dicens: Cum omnes uno uerterent sermone, turrim ædificare
constituerunt, quia in celum ascenderent. eam dij uenit diruerunt. & lin-
guā hominū mirabilī uarietate confusa effecit, ut Babylon ea ciuitas uoca-
retur. De campo autem, qui Senaor appellatur. Heistaeus sic memorat, Sa-
cerdotes, inquit, qui euaserunt, loui sacra in Senaor Babylonia contulerunt:
confusaq[ue] lingua hominū, diuersas orbis partes habitare coopererunt Mo-
les rursus uitam Abraham late conscripsit: cui multos exteriores historicos
attestat, Iosephus his uerbis conscripsit: De patre autem nostro Abraham,
quamvis non nominat, scribit tamen Berodus ita, ut à rebus ipsis non de a-
lio quam de ipso dicere videatur. Decima, inquit, post diluvium, genera-
tione præclarus quidam istiusq[ue] uir, & singulari celestium doctrina predi-
tus apud Chaldaeos fuit. Hecataeus uero librum de Abraham conscriptum
relicvit. Nicolaus etiam Damascenus in quarto Historiarum h[oc] narrat:
Damasci Abrahamus regnabat cum exercitu à Chaldeis protectus: nec mul-
ti tempore p[ro]l[icit] etiam à Damasco abiens, ad Cananæam, quæ modo Iudea
dicitur, migravit: cui nomē etiam nunc magnum apud Damascenos est, uil-
laq[ue] demonstratur, Abraham domus appellata. Verū cum fame Cana-
na premeretur, Aegypti uero magna copia rerum affluere diceretur, li-
benter illō, ut etiam Aegypti sacerdotes dij dicentes audiret, cum suis
protectis est. Aut enim aliq[ue] ab illis discere, aut meliora se traditūrum
ipsi arbitrabatur. Et post pauca: Cumq[ue] unā cum peritisimis Aegypti-
orum ueraretur, & uirtutem & gloriam suam multo clariorem effecit.
Aegypti enim diuersis uiuentibus moribus, & alijs aliorum mores ob-
scens prosequentes uerbis, ille semper quā in absentes dicebantur,
falsa esse demonstrans respuebat. Vnde factum est, ut tanquam grauem
sapientemq[ue] uirum admirati, tam ad intelligendum, quam ad persuas-
endum quod uellet paratisimum ducerent, ipse uero Arithmeticam &
Astrologiam eos docuit. Nam ante aduentum eius nihil harum rerum scie-
bant Aegypti, sed à Chaldaeo in eos, unde in Græcos quoque disciplina
istæ effluxerunt. Hac Iosephus. Alexander autem historicus, qui mul-
tarum rerum peritiam habuit in volumine de Iudaica historia Eupolemon
aī h[oc] de ludibris scripsit: Ciuitas, inquit, Babylon ab his condita primū
fuerat, qui à diluvio euaserunt. Quos omnes Gigantes fuisse constat, spar-
sus per uniuersam terram, postquam turris, quam ædificabant, diuinitus co-
cussa decidit. Decima uero generatione in Camerine Babylonie urbe, quā
alij Vrien dicunt, quod nomen latīnū Chaldeopolis significat, natus est A-
vī Cadim, braham, qui sapientia omnibus excelluit, à quo astrologia fuit apud Chal-
daeos inuenta. Is iustitia pietateq[ue] sua sic Deo gratus fuit, ut diuino præce-
pto in Phœnicem uenerit, ibiq[ue] habitauerit: & rationem solaris motus atq[ue]
lunarum, alijsq[ue] Astrologica Phœnicēs docuerit: unde Phœnicum regi grau-
fimus

Gen. 14. simus fuit. Sed cum Armenij temporibus suis bello Phoenices uicissent, forte factū est, ut fratrelem etiam eius captiuum abduxerint. Abrahā uero ueras suos armavit, factoq; impetu fudit fugauitq; Armenios, nec fratrele suum liberauit, uerum etiam magnā ab hostibus prādam habuit. Qua de re grati ad eum pro captiuis ab Armenij misi. Ille autem omnem oblatam recusat pecuniam, sumptisq; solummodo, qua ad uictum pertinebat, captiuos humanisimē reddidit. Cum uero ab eo bello Abrahā rediret in urbe Algariza, id est latine in mōte altissimi, a Melchisedec Dei sacerdote civitatis illius rege hospitaliter suscepimus, magnificis fuit donatus munierib. Et post pauca: Annaꝝ autem caritate oppresuſ, in Aegyptum migrauit: ubi uxorem eius, quam sororem & uiauam esse dicebat, rex Aegyptiorum abduxit, sed peste domi eius ingressa, ab aurispicib. didicit, id mali sibi accidisse, quoniam alienam uxorem abduxerit. Ita uiro suo intactam reddidit mulierem. Vixit autem Abraham in Heliopolis cum sacerdotibus, a quo Astrologiam sacerdotes didicerunt: qui tamen non inuenisse, sed ab Enoch per successio nem sibi traditam fatebatur. Subiungit deinde primum Babylonij Belum regnasse, quem latine Saturnum dicimus, a quo Belus secundus, & Chanaam orti fuerunt, atq; a Chanaam patrem Phoenicum natum fuisse, qui genuit Chum. Hunc aut Chum Absolium appellari a Græci ac Aethiopum patrē & fratrem Mezaim patris Aegyptiorum fuisse. Græci autem, inquit, Atlantem autem Astrologiam inuenisse, Sed Atlantem & Enoch eundem asserti fuisse. Enoch porro, inquit, genuit Mathusalē, qui ab angelis Dei multa cognouit, & ceteros docuit. Artapanus uero historicus Hermut ludus dicit appellatos fuisse, & Hebreos ab Abraham dictos, quem ait ad Pharetrā Aegyptiorū regem migrasse, & astrologiam illi tradidisse, ac post uigintianos in loca Syria rursus rediisse. 4 Melo autē in libris, quos aduersos ludos conscripsit, post diluvium inquit ab Armeniis reliquias diluui, quæ ad eos peruerterent pulsas, montana Syria, quia deferta erant, occupasse & post tertiam generationem Abrahamum natum fuisse, quod nōm patris amicū significare afferit: eunq; sapientissimum ait fuisse, duasq; uxores duxisse, alteram Aegyptiam, alteram indigenam, suscepisseq; ab Aegyptia, qua uenit la era, filios duodecim, qui Arabiam obtinuerunt uniuersitatem, unde ad haec usq;, inquit, tempora duodecim regibus Aburam populi reguntur. Ab indigena uero, inquit, uxore unum habuit filium Iſaac, quæ latine r̄sum appellare possumus, a quo duodecim similiter filii natū sunt, quorum ultimum Ioseph appellauit, a quo tertius Moses fuit. Ad hanc Alexāder historicus addi- praecepto Dei ab Abrahamo, in monte quendā ductum Iſaac fuisse ad sacrificium, diuinitusq; à tali sacrificio erexit, arietemq; qui repente astigit, pro eo & sacrificati fuisse. Iosephus etiam in primo de antiquitate Iudaica, quod Afram Lybiān occupauerit, ac ab eius nomine illa regio Africa appellata sit, Alexander, inquit, in omni peritisim historia his verbis testatur: Cleodemus, inquit, propheta, qui & Malchas dicitur, non aliter ferri quām Moses de ludāis scripit. Is à Cethura multis Abramō fuisse filios narrat. Quorum tres nominat, Afer, Aſſur, Afran: & Aſſyriam ab Aſſur dictam cōtentidit.

Gen. 22. 6 Ab Afran uero atque Afer, urbem Afram, & regionem Africā & appellatā. Sed d' Abrahamō hac tenus. De Iacob autem idem Alexander dicit: Cum septuaginta quinque annos natus esset, in Mesopotamiam parentum iſſu⁹ fugiſſe, ut iram fratris Iſau uiraret, reliquissē parentem Iſaac centum & trīginta septem annos natum. Et postquam septem annis in Mesopotamia fuit, fratris materni filias Lian & Rachel duxisse, ac in alijs septē annis duodecim filios suscepisse, quorum non modō nomina, uerum etiam menses in quibus nati fuerunt, memorat, cumquā redire ad parentes uellet, rogatum

a Laban

¶ Laban alios sex annos permanuisse. Ita uiginti annis illum in Mesopotamia uiuisse, redeuentemq; ad Chartam, cum angelo Dei suisse colluctatum, unde non Iacob, sed Israelem appellatum: habitasseq; ipsum apud Hemor annos decem, & a Sichen filio Hemor Dinam natam 5 annos quatuorq; menes raptam fuisse. Quare Simeon uiginti & unum annos ac menses quatuor natum, & Levi annos uiginti & menses sex, commotus, Hemor & Sichen filii eius, ceterosc; omnes mares interfecisse, muluis deinde locis mutatis tandem in Ephrata, quam etiam Bethlehem appellant, uenisse: ubi Rachel, postquam ei genuit Beniamin, mortuam fuisse, quam cū Israele conuiisse annos uiginti tres. Inde ab Ephrata in Mambri ad parentum Isaae cum rediisse. Tunc Ioseph decem & septem annos natum, Aegypti⁹ uenitum fuisse afferit: & carcerum uincula tredecim annos perpeſsum, somnij regij declaratione libertatum, septem annis Aegyptum & gubernasse. Ita cum uero anno uno ante uenitionem Ioseph, centum & octuaginta natū annos diem suum obiisse. Ioseph deinde in Aegypto Aseneth filiam Potheferi sacerdotis in uxorem duxisse, ac duos Manassem & Esraim natos ab ea suscepisse: & post annos nouem, postquam in magnum peruenit statum, parentem ac fratres ad se aduo casse. Pastores enim omnes illos fuisse, quia res Aegypti⁹ turpisima uidebatur, ac ideo tandem vocatos docuisse, ne si a rege interrogarentur de artificio suo, pastores se dicerent. Questionem etiam mouit, quare in prando quinque partes Beniamin germano suo partes apponit Ioseph iusterat, quod ide factū affirmat quoniam septē filios Lyā patri eius pepererat. Rachel autem mater sua duos, propterea Beniamin quinque partes dedidit, & ipsum duas accepisse, ut septem etiam ipsi partes quot & Lyā filii haberent, ne dominus matris sua minor & uidetur. Habitasse autem 8 eos in terra Chanaam annos ducentos & quindecim, Abrahā uiginti quinque, Iſaac sexaginta, Jacob centum trīginta. Cumq; iam tertio anno fames omnes illas partes depopularetur, migrasse in Aegyptum Iacob, agnos centum & trīginta natum 9. Aetatum deinde omnium filiorum Iacob, quam , transmigrantes habebant conscribit, fuisseq; affirmat ab Adam usq; in transmigrationem Iacob in Aegyptum annos tria millia sexcentos uiginti qua- chronolea tuor. A diluvio uero annos |mille trecentos quadraginta: mortuumq; fuisse 8/4. Iacob in Aegypto annos natum cētū quadragesima lepem. Leuim autem centum & trīginta septem annorum naturæ concessisse, filiumq; reliquisse Caeth nomine, annorum quadragesimā quo natum esse alterū potius Amram Abraham, in cuius ætatis anno quartodecimo Ioseph diem suum in Aegypto obiisse natum annos centum & decem. Abraham deinde hunc pastorem duxisse uxorem Iocchabēth auunculi sui filiam, & in septuagésimo se- ptimo ætatis sua anno Aaron & Mosem ab ea suscepisse, inter quos tres annos interfuerunt dicit: mortuumq; fuisse Abraham natum annos centū & trīginta sex. Hac ab Alexādro sumpta sufficient. 10 Theodorus autem elegā 10 tissimo certamine gentis ludœrū historiā cōscribens, hæc eadē de Iacob, & de filiis suis, & de Ioseph conscripsit. Artapanus similiter & Philon non ludaus in xix. die Hierolymis, ipse quoq; carminibus similia de ludœrū maioribus testatur est. Aristoteles autem in ludaica historia de lob quoq; conscripsit, dicens: Elau ipsum filium fuisse, habitasseq; in Idumea atq; Arabiā finibus, fuisseq; ipsum & iustitia & diuitijs præcipuum, tentatumq; diuinitus magnis calamitatibus fuisse. Primum enim armē eius larcoini subtata, de inde septem millia ouium unā cum pastoribus perīsse: & postremō filios eius, domo super ipsos lapsa, expirasse, atq; uno eodemq; die corpus eius uni versum ulceribus repletum fuisse. Cumq; male ita affectus esset, Eliphā Tæmanitarum regem, & Baldad Saucheotum tyrannum, & Sophar Mineortū regem

regem, & Elium Barachielis filium Zobitem ad consolandum ipsum accepisse: quibus lob respondisse, sponte sua se paratu esse omnia ita sufficere, ut à pietate in Deum nunquam remoueatur. Ita propter hanc magnanimitatem eius liberatum à morbo, & ditionem quā prius factum diuinitus fuisse. Hac de istis Polij histor memorie prodidit, qui de Mose plurima referens, inquit: Eu polemus sapientissimū hominē Mosem fuisse, & literas iudaicas primū tradidisse, & à iudeis Phoenices accepisse, Græcos uero à Phoenicibus dicit, 11 Mosemq̄ primū leges iudaicas prescripsisse. 11 Artapanus autē Merin Che nephi regis Aegyptiorū filiam ait puerum, quoniam ipsa non pareret, iudeum adoptasse, quem iudei Mosem inquit, Graci Mūlæum appellant, cuius doctrina multa Orpheus didicit. Hunc Mosem instrumenta bellica inuenisse affirmat, literas quoq; quas sacerdotes tradidit, Aegyptiorūq; urbem infexdecim partes diuinisse, ac singulis prefectos instituisse: quae omnia uidelicet fecerat, ne populi, ut solebant conspirantes, modo hunc, modo illum regno expellerent. Vnde factum est, ait, ut quasi Deus ab Aegyptiis coleretur, & propter literarum sacrarum interpretationē Mercuriū appellatum. Quibus rebus Cheneprhim inuidia cōmotum, causam interficiendi Mōsi quæsi uisse: & sic aduersus Aethiopias in Aegyptum irruentes, cum imperio ipsum misisse, exercitum q; sibi à iudeis maximē conscripsisse, ut propter imperitā misitū unā cum eis periret. Quod bellū, ut ab Heliopolitanis accepisse afferri, decennio gestum fuit: & propter diuinitatē eius ciuitatē in eo loco cōditam, ubi sedentes, Athiopum imperium sustinebant, quam Hermopolim inquit, id est, Mercuriū ciuitatē appellat. Ibiū consecrata ibi primū fuisse, quoniam nocentes interficerent serpentes. Aethiopas autem admiratione uituit 12 ita Mosem coluisse, ut etiam circumcisonem ab eo 11 didicerint, ita peracto belli, cū uictor redisset, uerbo quidē a rege bene suscepimus, re autem quotidie morte illi cōsultam, ac insidias multis modis paratas, maxime cumad Merida matrem ultra Aegyptum in Aethiopias finibus sepulsa, ex precepto regis proficiseretur: à nomine cuius urbe, ubi sepulta fuit, Meroen appellatam, nec minus quam Ibiū cultum fuisse. Quæ cum Moses perceperisset in Arabiam illico profugisse, & Raguelis Arabia regis filiam in uxorem duxisse. Inter ea elephantis morbo, quantiam multis modis iudeos præmebat, Aegyptiorum regem expirasse. Ad alia enim opera, quæ ipsos constituere iussit, diuersam etiam quam Aegyptiū uestem indui uoluit, ut facilius cogniti, ab omnibus tanquam impī puniterentur. Mosem autem à Deo quotidie librationem populi petere, & quodam die repente coram eo ignem ē terra, ubi nulla incendio a praeter materies erat, subito erupisse, ac uocem editam fuisse, liberandos sibi & iudeos, & in antiquam patriam ducentos. Hac refutum prius quam exercitum comparatet, ad regem Aegyptiorum locuti cōsilio descendisse, dixisseq; orbis Domini iussu liberandos esse iudeos. Quo auditio in carcere ipsum fuisse intrusum, unde nocte custodibus mortuis, & repente portis patentibus, ianuisq; omnibus, que ibi fuerant fractis, exuisse, rectaq; uia in regiam usq; ad regis cubiculum ianuis apertis ad ipsum regem intralle: interrogatumq; a stupente rege, quid nam esset Dei nomen à quo mislit esset. Cumq; ceruicibus inclinatis, Moses in aere sibi dixisset, audientem mutum cecidisse, & à Mosen suscitatum fuisse. Scriptisse quoque ipsum nomen Dei in tabula dicit, quas literas cum nonnulli sacerdotum deriderent, legere nescientes, soafmo ait omnes expirasse. Tunc eius am signum regi potente baculum à Mose in serpente conuerit, omnibusq; magno timore percussis, à cauda captum draconem, in baculum rursus conuertit. Deinde Nilum baculo percussum, abundasse adeo, ut universa Aegyptius summissionem timuerit, singulisq; annis ex illo tempore similitate.

Baculus

Mo-

fin serpente

uersus.

fūmister abundaret. Postea cum aqua rufus baculo percussa, in aliueum suū rediisset, animalibus in fluvio cunctis morte corruptis, magno factore aquā ita oluisse, ut Aegyptiū liti & pestilentia simul laborarent, regem autem perterritum inclinatum iam fuisse ad dimittendum populum. Sed Memphiticos sacerdotes uocatos, moriç iūlos, nisi aliquod lignum ipsi etiam ederet, magicis artibus draconem productio, & fluuij colore mutato efficeret, ut elatus rex, atrociter iudeos traxaret. Tunc a Mose terram baculo percussam, muscas uenenosas: deinde rufus percussam, ranas, locustas, aliacq; huiusmodi monstra produxisse. Vnde apud Aegyptios undig in templo līdis baculū, depositus atq; colitur. Terra enim līdem esse, quæ baculo percussa, monstrā producbat. I tandem cum grandine percuteretur, & terram motu Aegyptius uniuersa quateretur, quo domus & templa multa ceciderūt, perfractū calamitatibus regem iudeos liberasse, quos ab Aegyptiis argentea, auræq; uala, uestem, ac aliam gazam mutuo accepisse, ac tertio die postquam recesserunt, in mare peruenisse. Dupliciter deinde rem fuisse dicit. Memphis enim dicere, cum magna locorum Moses haberet peritiam, refluxum maris obseruisse, ac ita cum populo transiisse. Heliopolitarum propter gazam, quam iudei mutuo abstulerunt, regem commotum magna manu in iudeos profectum fuisse. Mosem uero percussus baculo mare, ut coelesti uoce admonitus fuit, & sic diuiso mari transisse. Cum post iudeos persequeretur Aegyptius, tum fulminibus, tum refluentibus aquis perisse, ludosq; libratos annos tringita in eremo iuxta, quasi niuem Deo quotidie illis pluere. Mans ut nix te, qua nutriterantur. Mosem autem longum ait fuisse, flauum, canum, prolixiore capillo ac barba: & deniq; statura & facie dignitas permagnæ: omnia deferto. uero ipsum absoluisse ait annos natum octoginta nouem. 13 Ezechielus e. 13 tiam poeta uniuersam iudeorum historiam carmine moreq; tragico scriptis, & in omnibus fere cum diuina scriptura conuenit. Et Demetrius historicus similiter, qui dicit Mosem ex Aegypto in Madian protulisse, ac ibi lethronis filiam Sephoram nomine in uxorem duxisse: quam, conjectura à nominibus capita, ex Abraham genus traxisse affirmat. Abraham enim ex Cetura Iessu genitus, & ex Iessu natum fuisse Adam, à quo Raguele uero lethronis & Bab, & lethronis filiam Mosis nuptam fuisse. Generationes quoq; ait ita conceuire, ut uerisimile sit Sephoram, & Mosem, ex Abraham descendentes eisdem temporibus fuisse. Mosem enim septimum, Sephoram autem ex Abram sextam, & Madian urbem ab uno filiorum Abraham nominatam fuisse. Eupolemus uero Mosem ait L. x. prophetasse annos losuit autem xx x. & iuxta centum, & x. & tabernaculum ab eo in Sylo fixum fuisse, & post eum Samuel propheta fuisse, a quo iussu Dei Saulem ad regendum electum regnasse annis xx. Post eum David filium Cis, a quo Syria & Phoenices usq; ad Euphratē domitos fuisse. Idum eos etiam Ammonites, Moabitæ, Iuræos, Nabathæos, Nabæos, Suronemq; Tyri, ac Phœnices regem bello coactos, tributa iudeis contulisse, eisq; perenti locum fuisse diuinitus monstratum, ubi templum esset ædificandum. Angelum enim uidisse in eo loco stantem, ubi altare postea conditum fuit, cui angelo nomine Dianathan fuisse, à quo non fuisse permisum David (quoniam sanguine hominum propter bella quæ gesuit contaminatus erat) templum ædificare, sed quam magnam posset facere preparationem, ut templum à filio eius factius condereetur. Itaq; comparatice ipsum aris, argenti, aurii talenta nō pau Extructio ca lapides etiam & ligna cupresi atq; cedri: naues enim eum præparasse in primi templi Achaniis Arabiæ ciuitate misilesq; in insulam Vrphen in rubro mari positā, Hierosolyma auri metallis abundantissimā, unde in iudeam innumerabilia penē pondō tamonit. auri delata fuisse: regnasseq; David annos quadraginta, ac ab eo regnū Salomonis.